

Uudet Kemera-säädökset

Kemera-koulutus

metsäkeskus

Sovellettavat säädökset ja määräykset

- Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki ("*Uusi Kemera-laki*", 34/2015)
 - › rahoituspäätöksiä vuoden 2020 loppuun asti ja maksatuksia vuoden 2023 loppuun asti.
- Valtioneuvoston asetus kestävän metsätalouden rahoituksesta (594/2015)
- Valtioneuvoston asetus metsätalouden ympäristötuen laskennassa käytettävästä puukuutiometrin keskikantohinnasta (595/2015)

Sovellettavat säädökset ja määräykset

- Maa- ja metsätalousministeriön asetus kestävän metsätalouden rahoitukseen liittyvien asiakirjojen sisältövaatimuksista (622/2015)
- Laki ja asetukset tulevat voimaan 1.6.2015. Ne ovat julkaistu säädöskokoelmassa <http://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/>, josta ne löytyvät helpoimmin numerolla hakien.

Sovellettavat säädökset ja määräykset

- ”Kemera-säädösten kumoamislaki” (35/2015),
<http://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/>
 - › Kumoutuvan Kemera-lain mukaista tukea voidaan maksaa vuoden 2019 loppuun asti, kun rahoituspäätös on tehty 30.6.2015 mennessä.
- Valtionavustuslaki (688/2001),
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688>
 - › Sovelletaan yleislakina eli siltä osin kuin uudessa Kemera-laissa ei ole valtionavustuslaista poikkeavia säännöksiä.

Sovellettavat säädökset ja määräykset

- Hallintolaki (434/2003),
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>
- EU:n suuntaviivat maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014 – 2020 (2014/C 204/01),
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52014XC0701\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52014XC0701(01))

Uuden Kemera-lain tavoitteet

- Lisätä metsien kasvua
- Pitää yllä metsätalouden tieverkkoa
- Turvata metsien biologista monimuotoisuutta
- Edistää metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen

Poistuvat työlajit ja tuet

- Metsänuudistaminen
- Energiapuun korjuu
- Laatumuiden pystykarsinta
- Juurikäävän mekaaninen torjunta (kantojen nosto)
- Työllisyyssehtoinen nuoren metsän hoito
- Vahingonkorvaus ja vahinkojen korjaaminen
- Kokeilu- ja selvitystoiminta

Uusi työlaji

- Taimikon varhaishoito

Soveltamisala

- Tukea voidaan myöntää metsiin, jotka kuuluvat metsälain soveltamisalaan sekä yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joilla rahoitettava toiminta on sallittu.
 - › Ei kuitenkaan luonnonsuojelulain mukaisiin korvauksiin.

Hankintamenettely

- Kemera-tuella rahoitettaviin hankintoihin sovelletaan lakia julkisista hankinnoista silloin, kun hankinta kuuluu julkisten hankintojen soveltamisalaan.
- Jos hankintalakia ei sovelleta, hankinta on muutoin tehtävä mahdollisimman edullisesti.
 - › tuensaajan on pyydettävä riittävä määrä tarjouksia eri toimijoilta
 - › valittava halvin tai kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous

Tuen hakijat / tuensaajat

- Pääsääntö: **yksityinen maanomistaja** eli
 - › luonnollinen henkilö
 - › maanvuokraoikeuden, testamenttiin perustuvan käyttöoikeuden, lesken hallintaoikeuden, eläkeoikeuden tai muun vastaavan oikeuden haltija, jos haltija on luonnollinen henkilö
 - › yhteisö, yhteenliittymä ja kuolinpesä, jonka yhtiömiehenä, jäsenenä tai osakkaana on vain luonnollisia henkilöitä ja jossa yhteisön ja yhteenliittymän pääasiallisena tarkoituksena on maatila- tai metsätalouden harjoittaminen

Tuen hakijat / tuensaajat

- › säätiö, jonka toiminnasta pääosan muodostaa maatila- tai metsätalouden harjoittaminen
- › yhteismetsän osakaskunta ja yhteisalueissa (758/1989) tarkoitetun yhteisen alueen osakaskunta, jonka osuuksista vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden omistuksessa.
- **Poikkeus 1:** metsäluonnon hoitohankkeet, yksityisten maanomistajien lisäksi yhteisöille ja ammattinharjoittajille, jos tuella edistetään yksityisten maanomistajien metsien hoitoa ja käyttöä.

Tuen hakijat / tuensaajat

- **Poikkeus 2:** juurikäävän torjunnan tuki, kaikki maanomistajat valtiota lukuun ottamatta
 - › kumoutuvasta laista poiketen tuensaajana ei kuitenkaan voi enää olla esim. hakkuuoikeuden haltija tai urakoitsija; juurikäävän torjunnan tukea voidaan myöntää vain maanomistajalle.

Yhteisomistuksessa olevat kiinteistöt

- Kumoutuvaa lakia vastaava erityissäännös, joka mahdollistaa toimenpiteen toteuttamisen ilman kaikkien yhteisomistajien suostumusta.
- Yhteisomistuksessa olevalla sekä jakamattomaan kuolinpesään kuuluvalla kiinteistöllä on sellaisilla yhteisomistajilla, jotka omistavat kiinteistöstä vähintään neljänneksen ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat yhteisesti oikeus:

- › ryhtyä tuettavan toimenpiteeseen ja
- › ottaa vastaan tukea

jos he luopuvat toimenpiteen toteutuskustannusten vaatimisesta muilta yhteisomistajilta

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

- Tuettavien töiden on oltava tarkoituksenmukaisia ja ne on tehtävä metsäalan hyvän ammattikäytännön mukaisesti
 - › hyvän metsänhoidon suositukset, metsäteiden rakentamisohjeet sekä metsäalan ammattimaisten toimijoiden toiminta- ja laatujärjestelmät.
- Toimenpiteiden on oltava niitä koskevan lainsäädännön mukaisia (esim. vesilaki, luonnonsuojelulaki ja yksityistielaki).

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

- Ei toimenpiteeseen, joka laissa säädetään maanomistajan velvollisuudeksi (esim. hoito- ja kunnossapitovelvollisuuteen sisältyvät toimet).
- Ei toimenpiteeseen, johon myönnetään muuta julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea (esim. kunnan tuki yksityistien perusparannukseen).

Kumoutuvan Kemera-lain nojalla myönnetyn tuen huomioon ottaminen

- Taimikon varhaishoitoon voidaan myöntää tukea, jos on kulunut:
 - › 10 vuotta samalla kohteella rahoitetusta metsänuudistamisesta
 - › 10 vuotta samalla kohteella rahoitetusta nuoren metsän hoitotyöstä.
- Nuoren metsän hoitoon, jos on kulunut 10 vuotta samalla kohteella rahoitetusta nuoren metsän hoitotyöstä.

Kumoutuvan Kemera-lain nojalla myönnetyn tuen huomioon ottaminen

- Terveyslannoitukseen, jos on kulunut 20 vuotta samalla kohteella tehdyn terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta.
- Suometsän hoitoon, jos kunnostusojituksen rahoituksen loppuun maksamisesta on kulunut vähintään 20 vuotta.
 - › **Poikkeus:** aikaisintaan 10 vuoden kuluttua rahoituksen loppuun maksamisesta, jos toimenpiteet ovat poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden vuoksi välttämättömiä.

Kumoutuvan Kemera-lain nojalla myönnetyn tuen huomioon ottaminen

- Metsätien tekemiseen, jos aiemman tiehankkeen rahoituksen loppuun maksamisesta on kulunut vähintään 20 vuotta.
 - › **Poikkeus:** aikaisintaan 10 vuoden kuluttua edellisen rahoituksen loppuun maksamisesta julkisin varoin, jos
 1. tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka
 2. tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavaran kuljetuskaluston käyttöön

Yhteishanke

- Minkä tahansa työlajin hanke, joka
 - › toteutetaan vähintään kahden sellaisen eri kiinteistön alueella, jotka eivät kuulu samoille maanomistajille
 - › jos kummankin kiinteistön omistajalla on oikeus Kemera-tukeen.
- Samalla hakemuksella haetaan tukea useille eri tuensaajille.
- Yhteishankkeena voidaan aiemmasta poiketen toteuttaa esim. juurikäävän torjunta.

Oma työ

- Työt voidaan tehdä omana työnä tai teettää ulkopuolisella.
- Omaa työtä on
 - › maanomistajan, hänen puolionsa ja samassa taloudessa asuvan lapsensa työ
 - › yhtiömiehen, jäsenen, osakkaan sekä yhteisön ja säätiön palveluksessa olevan henkilön työ - ei kuitenkaan yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön työ
 - › vastikkeetta tehty työ.
- Jos toteuttamissuunnitelma tehdään omana työnä, tukea suunnitelman laatimiseen ei myönnetä.

Toteuttamissuunnitelma

- Metsäkeskuksen hyväksymä toteuttamissuunnitelma on tuen myöntämisen edellytys
 - › terveyslannoitus
 - › suometsän hoito
 - › metsätien tekeminen
 - › metsäluonnon hoitohanke.
- Toteuttamissuunnitelmaa ei tarvita
 - › taimikon varhaishoito
 - › nuoren metsän hoito
 - › juurikäävän torjunta.
- Suunnitelman laatijalla on oltava riittävä asiantuntemus.

Tuen hakeminen, toteutusilmoitus ja maksaminen

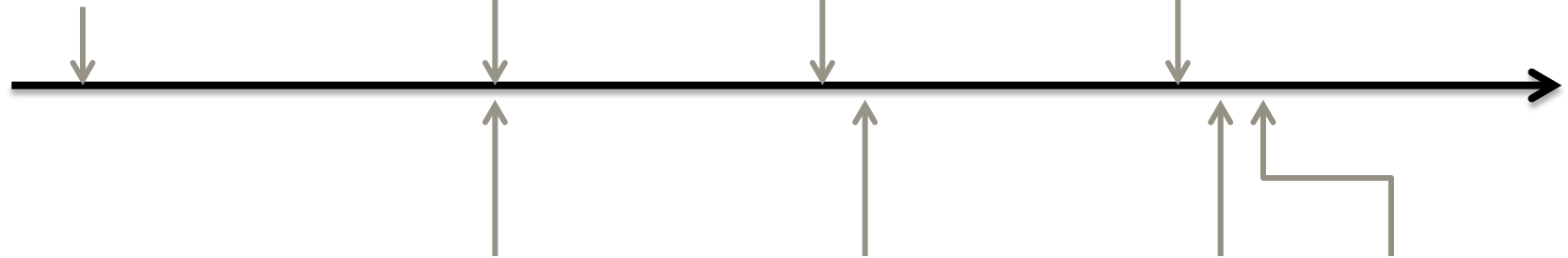
Hakemus jätetään metsäkeskukseen

NMH, taimikon varhishoidon ja juurikäävän torjunnan toimenpiteet sekä piennartien tekeminen voidaan aloittaa.

Terveyslannoituksen, suometsän hoidon ja metsätien tekemisen toimenpiteet voidaan aloittaa.

(Selvitys)

Toteutusilmoitus

Päätös tuen myöntämisestä

(Tuen maksaminen)

Päätös tuen lopullisesta määrästä

(ei NMH:n, taimikon varhishoidon eikä juurikäävän torjunnan hankkeilla, jos niiden laajuus ei muutu)

Tuen maksaminen

Tuen hakeminen

- Tukea haetaan kirjallisesti metsäkeskukselta.
- Kaikista toimenpiteistä on tehtävä hakemus ennen työn aloittamista.
- Toimenpiteet voidaan aloittaa hakemuksen jättämisen jälkeen
 - › taimikon varhaishoito
 - › nuoren metsän hoito
 - › juurikäävän torjunta
 - › suometsän hoidon hankkeilla piennartien tekeminen.

Tuen hakeminen

- Muut toimenpiteet voidaan aloittaa vasta sen jälkeen, kun metsäkeskus on hyväksynyt rahoitushakemuksen ja toteuttamissuunnitelman.
- Toteuttamissuunnitelman laatimiseen voidaan yhteishankkeella hakea tukea erikseen, kun suunnittelua ollaan aloittamassa.
- Hakemukseen on aina sisällyttävä:
 - › tuen hakijoiden, hakemuksen laatijan sekä asiamiehen nimi- ja yhteystiedot
 - › hankkeen kuvaus
 - › sijainti (kiinteistötunnus, kunta sekä juurikäävän torjuntaa lukuun ottamatta kartta)

Tuen hakeminen

- › arvioitu alkamis- ja päättymisajankohta
- › hankkeen toteuttamiseksi tarvittavan tuen määrä
- › toteutussuunnitelma työlajeissa, joissa se vaaditaan
- › yhteishankkeilla selvitys siitä, että hankkeeseen osallistuvat maanomistajat ovat sitoutuneet toteuttamaan hankkeen (esim. kirjallinen suostumus tai yksilöity valtakirja); metsätiehankkeilla tiekunnan päätös sekä ajantasainen luettelo tieosakkaista ja –yksiköistä.
- Lisäksi työlajikohtaisia tietoja, joista säädetään asetuksella.

Tuen myöntäminen

- Metsäkeskus tekee hakemuksen perusteella päätöksen tuen myöntämisestä.
- Päätöksen sisällöstä säädetään pääosin valtionavustuslaissa.
- Päätöksestä on käytävä ilmi ainakin:
 - › tuen saaja
 - › tuen käyttötarkoitus
 - › tuen määrä tai laskentaperuste
 - › hankkeen hyväksyttävät kustannukset
 - › tuen enimmäismäärä hankkeesta aiheutuvista kokonaiskustannuksista

Tuen myöntäminen

- › tuensaajan hankkeesta saamien tulojen vaikutus tuen määrään ja käyttöön
- › muut perustelut
- › tuen käyttöaika (hanke on toteutettava loppuun määräajassa)
- › tuensaajan velvollisuus toimittaa toteutusilmoitus (erillisillä suunnitteluhankkeilla toteuttamissuunnitelma ja hakemus toteutustuesta) määräajassa.

Tuen myöntäminen

- › muut tuen käyttöön liittyvät ehdot ja rajoitukset (esim. hoito- ja kunnossapitovelvollisuus, tuen palauttaminen ja takaisinperintä, maksatuksen keskeytys sekä maksatuksen saamista koskevan oikeuden raukeaminen)
 - › maksatus keskeytetään ja jo maksettu tuki voidaan periä takaisin esim., jos määräaikoja ei noudateta ja määräaikaa ei ole jatkettu metsäkeskuksen päätöksellä.
- › muut tuen myöntämisen ja maksamisen ja käytön valvonnan perusteet (esim. tieto siitä, että metsäkeskus valvoo varojen käyttöä ja voi tehdä tarkastuksia).

Toteutusilmoitus

- Kaikkien toimenpiteiden toteuttamisesta on tehtävä toteutusilmoitus.
- Toimitettava määräajassa, joka asetetaan tukipäätöksessä.
- Toteutusilmoitukseen on aina sisällyttävä:
 - › rahoituspäätöksen numero
 - › tuensaajan (maanomistajan) ja asiakirjan laatijan nimi ja yhteystiedot
 - › tuensaajan tilinumero
 - › jos tuki maksetaan muulle kuin tuensaajalle, ko. maksunsaajan tilinumero sekä y- tai henkilötunnus

Toteutusilmoitus

- › rahoituspäätöksen mukaiset työmäärät kiinteistöittäin (alueiden pinta-ala 0,1 ha:n tarkkuudella metsätien tekemistä lukuun ottamatta)
- › kartta
- › poikkeaminen suunnitelmasta ja perustelut sille.
- Lisäksi MMM:n asetuksessa määrättyjä työlajikohtaisia tietoja.

Tuen lopullinen määrä

- Metsäkeskus päättää toteutusilmoituksen perusteella tuen lopullisesta määrästä, kun hanke on saatettu loppuun (terveyslannoitus, suometsän hoito, metsätien tekeminen, metsäluonnon hoito ja ympäristötuella rahoitettavat hoitotoimet)
 - › päätöksessä mm. tuen lopullinen määrä ja sen laskemisen perusteet.
- Metsäkeskus ei enää tee erillistä päätöstä tuen määrästä hankkeen päätyttyä, jos hoitotyö on tehty alkuperäisen hakemuksen laajuisena (taimikon varhaishoito, nuoren metsän hoito ja juurikäävän torjunta).

Tuen maksaminen

- Toteutussuunnitelmaan perustuvien hankkeiden tuki voidaan maksaa toteutusilmoitusten perusteella useammassa erässä kustannusten ajoittumisen mukaisesti.
 - › Enintään 300 euron tuki kuitenkin aina yhdessä erässä.
- Taimikon varhishoidon, nuoren metsän hoidon ja mahdollisesti myös juurikäävän torjunnan tuki maksetaan toteutusilmoituksen perusteella yhdessä erässä hankkeen päätyttyä.
- Toteutusilmoitusten toimittamisen määräajat asetetaan tukipäätöksessä.

Tuen maksaminen

- Kun tuki perustuu toteutuneisiin kustannuksiin, metsäkeskukselle on toimitettava maksatuksia varten kopiot tositteista.
 - › Alkuperäiset tositteet on säilytettävä 10 vuoden ajan tuen loppuun maksamisesta.

Maksatuksen keskeyttäminen ja vanheneminen

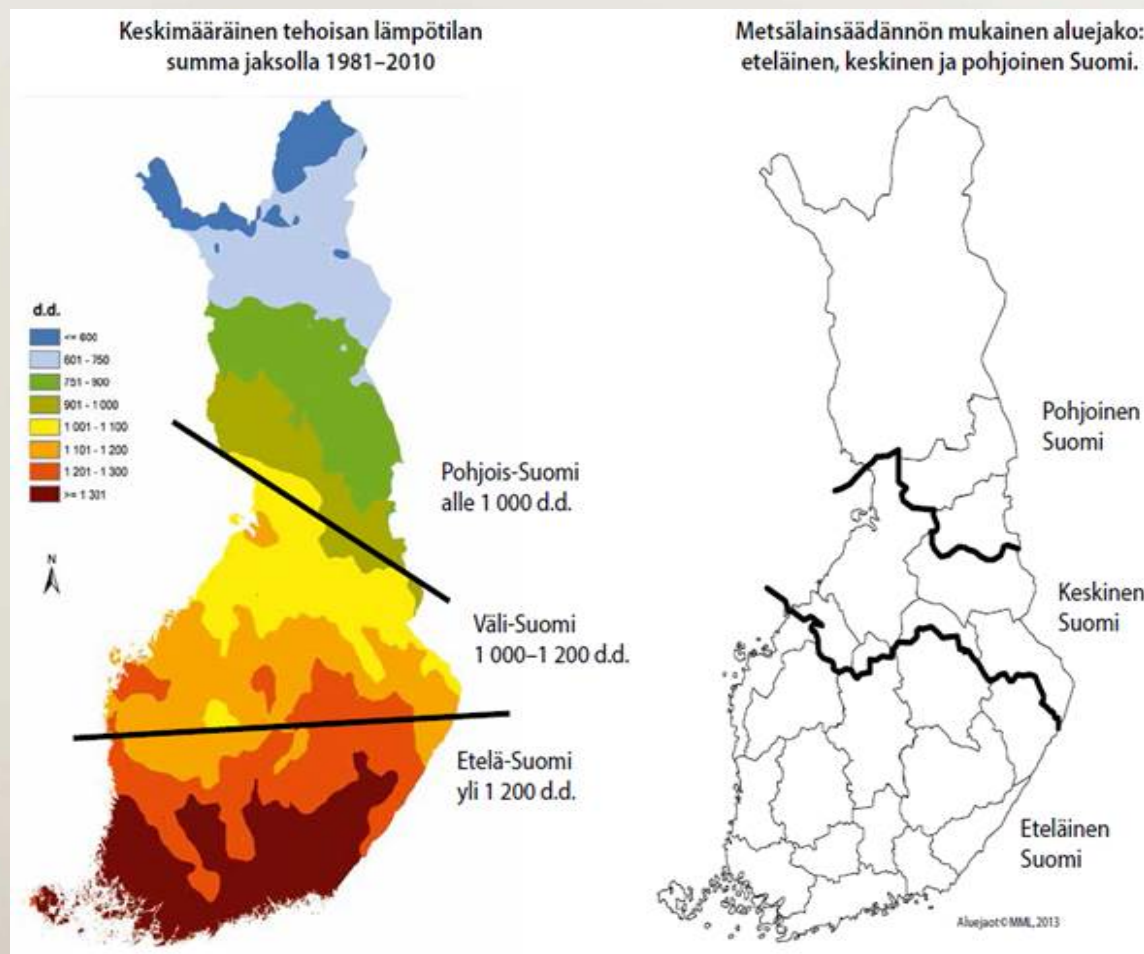
- Metsäkeskus voi keskeyttää tuen maksamisen valtionavustuslain perusteella mm., jos:
 - › tuen saaja laiminlyö tiedonantovelvollisuuttaan
 - › päätöksessä määrättyjä ehtoja ja rajoituksia ei noudateta
 - › perusteet, joilla tuki on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet.
- Oikeus saada maksatus myönnetystä tuesta raukeaa, jos toteutusilmoitusta ei esitetä rahoituspäätöksen mukaisessa määräajassa.
 - › Metsäkeskus voi pidentää määräaikaa päätöksellään.

Tuen määrä

- Joko kiinteä hehtaarikohtainen tuki (euroa/ha) tai prosenttiosuus hankkeen hyväksyttävistä kohtuullisista kokonaiskustannuksista (todelliset suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannukset sekä lupaja toimitusmaksut).
- Todellisiin kustannuksiin perustuva tuki:
 - › Myönnetään ilman arvonalisäveron osuutta; poikkeus metsäluonnon hoitohankkeet, jos tuensaaja ei voi vähentää arvonalisävero-osuutta omassa kirjanpidossaan.
 - › Tuensaajalle toimenpiteiden toteuttamisen yhteydessä metsätaloudesta syntyvät tulot vähennetään toimenpiteen kokonaiskustannuksista.

Alueellinen eriyttäminen

- Metsätien perusparannus 40 – 50 – 60 % ? ja uuden tien tekeminen 30 – 40 – 50 % ?
- Taimikon varhaishoidon ja nuoren metsän hoidon poistuma sekä pienpuun määrä (pohjoinen Suomi – muu Suomi)
- Juurikäävän torjunnan tukea eteläiseen ja keskiseen Suomeen

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

- Nuoren metsän hoito, terveyslannoitus, suometsän hoito ja metsätien tekeminen, 10 vuotta tuen loppuun maksamisesta.
- Taimikon varhaishoito, 7 vuotta tuen loppuun maksamisesta.
- Velvollisuuteen kuuluu:
 - › aluetta ei saa alkaa käyttämään niin, että sen käyttö metsätalouteen olennaisilta osin estyy (ei maankäyttömuodon muuttamista)
 - › alueella ei saa tehdä uudistushakkuita (pl. luonnontuho) eikä metsänkasvatuksen kannalta epätarkoituksenmukaisia hakkuita

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

- › varhaisoidetun taimikon kehityksestä on huolehdittava niin, ettei nuoren metsän hoidon tukea ole tarpeen myöntää hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden kestäessä
- › suometsän hoidon kohteilla ja metsäteillä on tehtävä tarvittavat kunnostustyöt.
- Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuteen sisältyviin töihin ei saa käyttää Kemera-rahoitusta.
- Kiinteistön omistusoikeuden siirtyessä uudelle omistajalle siirtyy myös hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

- Metsäkeskus voi lakkauttaa hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden laissa säädetyillä perusteilla.
- Jos maanomistaja muuttaa alueen maankäyttömuotoa hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden ollessa voimassa, hänen on palautettava saamansa tuki.

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

- Saajan tulee viipymättä palauttaa:
 - › virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa tuki tai sen osa
 - › tuki, jota ei voida käyttää päätöksen mukaisesti.
- Pienin palautettava Kemera-tuen määrä on 100 euroa (vrt. valtionavustuslain yleissäännös 10 euroa).
- Metsäkeskuksen on tehtävä Maaseutuvirastolle esitys tuen takaisinperimiseksi, kun on olemassa valtionavustuslaissa säädetty takaisinperintäperuste.

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

- Palautettavalle ja takaisinperittäväälle määrälle on maksettava korkoa (korkolain 3 §:n 2 momentin viitekorko + 3 %-yksikköä).
- Palauttamisvelvollisuus raukeaa ja tuen takaisinperintään ei saa enää ryhtyä, kun on kulunut 10 vuotta tuen tai sen viimeisen osan maksamisesta.

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

- Tuki peritään takaisin tuensaajalta, paitsi:
 - › ympäristötukisopimukseen sisältyvien velvoitteiden laiminlyömissä takia takaisin perittävä tuki siltä, joka ei ole omistusaikanaan noudattanut sopimusta
 - › hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden rikkomisen vuoksi takaisin perittävä tuki siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut velvollisuuden
 - › metsätien virkistyskäytön sallimista koskevan velvollisuuden noudattamatta jättämisen vuoksi takaisin perittävä tuki siltä, jonka omistusaikana velvollisuutta ei ole noudatettu.

Muutoksenhaku

- Metsäkeskuksen päätökseen voidaan hakea oikaisua metsäkeskukselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.
- Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen voidaan hakea muutosta hallinto-oikeudelta.
- MAVI:n päätöksestä (takaisinperintä, sopimuksen purkaminen ja irtisanominen sekä asiamiehelle määrätty väliaikainen kieltä) muutosta haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen.